

Către: Domnul Sorin DUMITRAȘCU,

Președinte

Federația Sindicatelor din Administrația Națională a Penitenciarelor

Ref: solicitarea dvs. privind modificarea infracțiunii de ultraj (art. 257 din Codul penal)

Stimate domnule președinte,

Urmare a adresei dumneavoastră înaintată Ministerului Justiției, unde a fost înregistrată sub nr. 2/30.531/14.06.2019, prin care este solicitată modificarea infracțiunii de ultraj (art. 257 din Codul penal) în sensul introducerii funcționarilor publici cu statut special din sistemul penitenciar în sfera subiecților pasivi secundari, enumerați la art. 257 alin. (4) din Codul penal, vă aducem la cunoștință următoarele:

1. Apreciem că o astfel de completare a Codului penal nu este justificată, în condițiile în care legislația națională prevede deja sancționarea penală a faptelor de amenințare, lovire sau alte violențe, vătămare corporală, loviri sau vătămări cauzatoare de moarte ori omor, săvârșite împotriva funcționarilor publici cu statut special din sistemul penitenciar.

2. Infracțiunea de *ultraj* este o infracțiune *contra autorității*, incriminată în art. 257 din Codul penal¹, în *Capitolul I - Infracțiuni contra autorității*, din *Titlul III - Infracțiuni privind autoritatea și frontiera de stat*.

Această infracțiune se caracterizează printr-un *obiect juridic special*, constând în relațiile sociale referitoare la *exercițiul autorității de stat*, și prin *subiectul pasiv calificat*, reprezentat de *funcționarul public care îndeplinește o funcție ce implică exercițiul autorității de stat*.

În doctrina juridică de specialitate² s-a arătat că exercițiul autorității de stat presupune *competența funcționarului public de a emite acte, de a da dispoziții cu caracter obligatoriu, precum și de a lua măsurile necesare pentru respectarea acestora, acționând în numele unei autorități publice, pe care o reprezintă*.

În această categorie de funcționari intră magistrații, membrii Parlamentului, ai Guvernului, funcționari publici cu statut special din sistemul penitenciar, polițiștii, jandarmii etc.

În consecință, faptele de ultraj săvârșite împotriva funcționarilor publici cu statut special din sistemul penitenciar sunt deja sancționate penal în temeiul alin. (1)-(3) ale art. 257 din Codul penal, pedepsele acolo stabilite fiind majorate cu o treime față de dreptul comun (respectiv infracțiunile de amenințare, lovire sau alte violențe, vătămare corporală, loviri sau vătămări cauzatoare de moarte ori de omor, săvârșite împotriva unor persoane fără o calitate oficială)

¹ *Legea nr. 286/2009 privind Codul penal*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 510 din 24.07.2009, cu modificările și completările ulterioare

² V. Dongoroz, S. Kahane, I. Oancea, I. Fodor, N. Iliescu, C. Bulai, R. Stănoiu, V. Roșca, „*Explicații teoretice ale Codului penal român partea specială*”, vol. IV, Ed. Academiei, București, 1971, p. 32

MINISTERUL JUSTIȚIEI

În consecință, în cazul funcționarilor publici cu statut special din sistemul penitenciar, nu se poate vorbi despre lipsa unui efect disuasiv, în condițiile în care față de infracțiunile de drept comun limitele de pedeapsă sunt majorate deja cu o treime. Mai mult decât atât, limitele de pedeapsă majorate cu o treime permit și instanțelor de judecată aplicarea, acolo unde se impune, unor pedepse orientate către maximul special, pentru a se asigura și funcția de exemplaritate a pedepsei.

Subliniem faptul că, spre deosebire de reglementarea anterioară - infracțiunea denumită „cazuri speciale de pedepsire”, prin care erau sancționate faptele de violență psihică sau fizică îndreptate împotriva soțului, copiilor sau părinților anumitor categorii de funcționari, a fost introdusă în conținutul infracțiunii de ultraj întrucât aceasta nu reprezintă în fapt altceva decât o formă specială de amenințare îndreptată împotriva funcționarului pentru fapte îndeplinite în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în legătură cu acestea.

În plus noua reglementare sancționează violențele sau amenințările îndreptate nu numai împotriva soțului, părinților sau copiilor unui polițist, jandarm sau militar, ci a celor îndreptate împotriva unui membru de familie al oricărui funcționar care deține o funcție ce implică exercițiul autorității stat, când aceste fapte sunt comise în scop de intimidare sau răzbunare.

În fine, apreciem că nu o mărire formală a pedepselor reprezintă soluția optimă, ci aplicarea unor pedepse exemplare, cu celeritate de către organele judiciare.

Astfel, după cum cunoașteți, practica ultimului deceniu a demonstrat că nu mărirea exagerată a limitelor de pedeapsă este soluția eficientă pentru combaterea criminalității.

Într-un stat de drept, întinderea și intensitatea represiunii penale trebuie să rămână în limite determinate, în primul rând, prin raportare la importanța valorii sociale lezate pentru cei care înfrâng pentru prima oară legea penală, urmând să crească progresiv pentru cei care comit mai multe infracțiuni înainte de a fi definitiv condamnați și cu atât mai mult pentru cei aflați în stare de recidivă. De altfel, noul Cod penal cuprinde un regim sancționator mai sever pentru concursul de infracțiuni și recidivă.

În concluzie, se poate observa că instrumentul optim pentru o combatere eficientă a infracțiunilor nu este o mărire exagerată a pedepselor, ci, existența unui sistem sancționator proporțional cu gravitatea faptelor săvârșite, susținut de o aplicare promptă a acestor pedepse de către organele judiciare.

În consecință, având în vedere cele menționate, considerăm că nu se impune modificarea cadrului legal actual în materia dreptului penal substanțial prin inițierea unui proiect de lege care vizează, punctual, majorarea limitelor de pedeapsă în cazul infracțiunilor de ultraj.

Cu stimă,

Ana BIRCHALL,

Ministrul Justiției

Viceprim-ministru pentru implementarea parteneriatelor strategice ale României, interimar

